

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **MUDr. D. B.**, bývajúci v B., proti žalovanej : **JUDr. M. Ř.**, bývalá sudkyňa Krajského súdu v Bratislave, Záhradnícka 10, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 52 C 217/2007, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2009 sp.zn. 3 Co 6/2009, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2010 sp.zn. 6 Co 429/2009

t a k t o :

Dovolacie konanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2009 sp.zn. 3 Co 6/2009 **z a s t a v u j e .**

O d m i e t a dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2010 sp.zn. 6 Co 429/2009.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. júna 2009 č.k. 3 Co 6/2009-84 uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 10. decembra 2008 č.k. 52 C 217/2007-47, ktorým zastavil konanie vo veci ochrany osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku potvrdil. Žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca, ktorý jeho prípustnosť a tým aj opodstatnenosť vyvodzoval z ustanovenia § 237 O.s.p. v spojení s ustanovením § 241 ods. 2 písm.a/, b/, c/ O.s.p. Žiadal zároveň ustanoviť zástupcu pre dovolacie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaní konať. Zistil, že tieto podmienky nie sú splnené.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 O.s.p. ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 241 ods. 1 O.s.p. v dovolaní sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napáda, prípadne ktoré dôkazy by sa mali vykonať na preukázanie dôvodov dovolania a čoho sa dovolateľ domáha. Dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Ustanovenie § 241 ods. 1 druhej vety O.s.p. zakotvuje tzv. povinné zastúpenie dovolateľa, ktorého účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc, aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 241 ods. 1 a 2 O.s.p. a aby dovolací súd tak mohol rozhodnúť bez zbytočných prietáhov. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať. Citované ustanovenie § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p. je totiž ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky.

Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľom v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo. Ak tak neurobí, a to ani na výzvu súdu, súd dovolacie konanie zastaví.

Dovolateľ nemá právnické vzdelanie. Súd prvého stupňa ho uznesením zo dňa 11. septembra 2009 č.k. 52 C 217/2007-95, ktoré bolo doručené žalobcovi 28. septembra 2009 vyzval, aby odstránil nedostatok svojho zastúpenia kvalifikovaným zástupcom. Uznesením Okresného súdu Bratislava II z 28. októbra 2009 č.k. 52 C 217/2007-114 bolo právoplatne rozhodnuté o nevyhovení žiadosti žalobcovi o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie. I napriek uvedenému žalobca ostal nečinný, nedostatok

svojho kvalifikovaného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní neodstránil. Toto neučinil ani do rozhodnutia dovolacieho súdu.

Keďže dovolateľ neodstránil procesný nedostatok podmienky dovolacieho konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolacie konanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2009 sp.zn. 3 Co 6/2009 podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. zastavil.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. januára 2010 č.k. 6 Co 429/2009-134 uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 28. októbra 2009 č.k. 52 C 217/2007-114, ktorým žalobcovi neustanovil zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie potvrdil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal včas žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť a tým aj opodstatnenosť vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. v spojení s § 241 ods. 2 písm.a/, b/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.), alebo odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ (§ 239 ods. 1 písm.b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.), alebo uznesenie súdu prvého stupňa o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné

(nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Keďže dovolaním napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 239 ods. 1, 2 O.s.p. je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté vadou vymenovanou v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré môžu začať len na návrh, prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významné tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 O.s.p., ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Žalobca tvrdí, že konanie v danej veci je postihnuté vadou konania v zmysle ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. a konanie je postihnuté aj inou vadou konania.

Rozhodnutím o neustanovení zástupcu z radov advokátov žalobcovi v dovolacom konaní nebola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom konať. Občiansky súdny poriadok dáva odňatie možnosti pred súdom konať výslovne do súvislosti s faktickým procesným postupom súdu, nie s jeho právnym posúdením určitej otázky (vrátane otázky splnenia podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku a podmienok pre ustanovenie zástupcu účastníka konania súdom). Pokiaľ by sa aj prípadne súd pri rozhodovaní (posudzovaní tejto otázky) dopustil omylu v aplikácii práva, mal by jeho postup za následok nesprávne rozhodnutie, nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že konanie je postihnuté inou vadou konania v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p., k tejto však dovolací súd môže prihliadnuť len

za podmienky prípustnosti dovolania; nejde ale o postup, ktorým by bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Nakoľko prípustnosť dovolania žalobcovi nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 ods. 1, 2 O.s.p., ani z § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2010 sp.zn. 6 Co 429/2009 v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. decembra 2010

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová